

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LŐWY B. ÖRÖKÖSEI.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

A világháboru tanításai.

Csak kezdetén vagyunk még a világháborunak, de az már ma is igen sok olyanra tanít meg bennünket, a miket békés időkben elménkbe nem vettünk volna. Élni kezd bennünk a hazának igaz, áldozatoktól vissza nem riadó szeretete, a hazaszeretet, az emberi érzelmeknek ez a legmagasztosabb megnyilvánulása akadémikus értékéből kivetkőzött és odasorakozott azok közé az érzések közé, a melyek a mindennapi életet átmelegítik és annak az irányát megszabják. Széttöredezett társadalmunk, melyben a magyar jó két évtizede a magyart már nem is ismerte, hirtelen egybeforrt. A politika, a mely fűtött bennünket állandóan, egyszerre elhallgatott s a magyarság zárt egységbe sorakozott, melynek nemes és egyetlen nagy feladata a haza védelme lőn, a mivel a magyar 1849 óta nem foglalkozott. A humánus érzés, a mely társadalmunkban meg volt mindig, de csak széttöredezett, felaprózott mozgalmakban nyilatkozott meg, egybeforrt, hogy a legnagyobb eszközökkel legyen segélyére pénzével, munkájával a nemzetet védő hadseregeknek.

Rövid egy hónap alatt ime milyen átalakulása az országnak, a társadalomnak. És ennek az átalakulásnak tovább kell folyni, mert a rendes életünket gyökeréből kiforgató háboru az életnek egész más berendezkedését követeli meg tőlünk, mint a melyek keretében nyugodt, biztos éltünk hosszú évtizedek alatt lemorzsoltuk.

Polgári életünket a háborus idők alatt úgy kell berendezni, a mint ezt a rendkívüli viszonyok megkövetelik. A ki nem látja világos szemmel körülötte a teljesen átváltozott világot, az nem érti meg, hogy itt mindenkire más kötelességek hárulnak, mint a melyeket azelőtt betöltött.

A háboru tanít bennünket mindenek előtt életmódunknak teljesen új berendezésére. A mikor megbénult a munka, felmondotta nagyrészen a szolgálatot a hitelszervezet, a mikor korlátozott a mindenirányu termelés, akkor a magánéletnek egészen más irányokban, más korlátok között kell mozogni, mint a békés időkben. Elérkezünk arra a pontra, a hol a magánéletnek egyetlen egy direktívája van, és ez: a feltétlen takarékoság.

A takarékoság a magyar társadalomnak soha sem volt erénye, ez a mi társadalmunk a Keletről hozott tradícióknál fogva a modern életfejlődésnek a nyugati irányzatából soha sem tudta elsajátítani a takarékoság nemzet-

fejlesztő nagy erényét. A bennünket ért nemzeti csapások, aminők: országos fagy, szárazság, országrészeket elpusztító árvíz, a mult esztendőkbeli katasztrófális elemi csapások, a feletermésünket tönkre tevő jégverések semmiféle tanító hatással nem voltak társadalmunkra. Az áldott magyar föld egy-két kedvező esztendőben kitermette a veszteségeket, de senki sem vett egy-egy katasztrófából intést arra, hogy a társadalomnak anyagi és erőbeli tartalékok megteremtésére kell dolgoznia.

Most elkövetkezett az a világesemény, amelynek meg kell tanítani a magyart a takarékoságra. Ma a holnap sem bizonyos anyagi szempontból: tehát őrizze gondosan mindenkinek amije van. Gondoljon mindenki arra, hogy kiszámíthatatlan helyzeteket teremthet a mai világháboru.

A magyar társadalom rendes viszonyok között is máról-holnapra szokott élni. Most a holnap bizonytalan. Senki kiszámítani nem tudja, hogy a termelésben milyen viszonyok állanak elő, a legbiztosabbnak látszó kereset is megcsökkenhet.

Épen azért, akinek bármily kis anyagi tartaléka van, bánjon azzal takarékosan. A nemzet erősödik ezzel, fokozódik annak harci teljesítő és ellenállási képessége. A magánháztartásokat a takarékoság által lehet megóvni attól, hogy egyensúlyban éljék keresztül a válságos időköt.

Az a magyar pedig, aki mostanában szükösebben él, gondoljon arra, hogy a diadalmat diadalomra halmozó német hadsereg ősi magva a napoleoni hadjáratokban fogamzott. Abban az időben, amikor meg volt sanyargatva a német föld, a német nemzet. És akkor fogamzott meg ebben a nemzetben minden későbbi hadierény csirája. Az elgyötört német sanyargatásainak legválságosabb időiben kezdte meg a nemzeti önmegtartóztatást, tért át a takarékoság ösvényére, amely ösvény elvezette először Sedánhoz, onnan Párisba és most ismét a gyűjtött nemzeti erő nyitja meg előtte Paris kapuit másodszer.

Hajómenetrend a Balatonon. Balatonboglár—Révfülöp, Badacsony—Fonyód és vissza szeptember hó 1 től további intézkedésig a következő lesz: Balatonboglárról—Révfülöpre délelőtt 11 óra 50 perckor és este 7 órakor. Révfülöpről—Badacsonyba indul délelőtt 12 óra 40 perckor és este 7 óra 25 perckor. Badacsonyból—Fonyódra indul 2 óra 05 perckor. Fonyódról—Badacsonyba indul délután 4 órakor. Badacsonyból—Révfülöpre indul délután 4 óra 30 perckor, Révfülöpről—Balatonboglárra indul délelőtt 9 óra 30 perckor és délután 5 óra 35 perckor.

A gazdaközönség figyelmébe.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter az alábbi rendeletet intézte Zala vármegye alispánjához, ki a főszolgabírák útján megküldte valamennyi jegyzőnek.

Karácsony Kálmán, a tapolczai járás főszolgabírája a rendelet kapcsán a következőket írja:

Felhivom Jegyző Urakat, hogy alábbiakat az érdekelt gazdaközönségnek megszívlelésre ajánlják, a gazdaközönség figyelmét azokra állandóan ébren tartásuk, a fennforgó kérdés megoldását az egyes érdekeltknél individuális szempontból is elősegítse, szóval minden lehető és alkalmas uton-módon eredmény elérésére törekedjék. Eljárása eredményét f. évi szeptember 20-ikára jelentse.

A földmivelésügyi miniszter rendelete a következő:

A pénzügyminiszter ur rendelkezése folytán a hadsereg által besorozott lovak kifizetése a postatakarékpénztár útján folyamatba tetetett. Kettőszáz milliót meghaladó összeghez jut ily címen a magyar gazdaközönség, amelynek helyes és okos felhasználásához a mai komoly időkben fontos közgazdasági és állami érdekek fűződnek.

Felhivom tehát Cimet, hogy teljes befolyása latba vetésével hasson oda, miszerint elsősorban az igavonóállat-állományától megfosztott gazdaközönség a gazdaság zavartalan menetéhez szükséges igavonóállat-állománya kiegészítésére fordítsa a kapott pénzt és ennek megkönnyítése céljából mellékelve közlöm Cimmel azon vármegyék és járások jegyzékét, amelyekben a hadsereg lovakat egyáltalán nem, vagy csak jelentéktelen mérvben sorozott és amely helyeken megfelelő loanyag kapható.

Ismeretes Cim előtt is, hogy a hadsereg által fizetett vételárak jóval felülhaladták a besorozott lovak forgalmi értékét és így a gazdaközönség nagy része pótláshoz szükséges összegeken felül forgótőkéhez jut, amelynek okos felhasználásával nagyot lendíthet közgazdasági helyzetünkön és ezzel egyúttal megkönnyíti a háboru sikerdus befejezését.

Kivánatos, hogy elsősorban a fennmaradott feleslegekből állami adóját és egyéb sürgős tartozásait rójja le mindenki. Másodsorban pedig helyezze el nélkülözhető pénzét a postatakarékpénztárnál, megbízható hitelszövetkezeteknél, vagy pénzügyintézeteknél. Amit annál is inkább megtehet, mert ezen újabb betétek nem esnek a moratórium

hatálya alá és így azokkal a betevő mindenkor szabadon rendelkezhetik.

Ha valaha, úgy a mai komoly időkben létérdekünk, hogy a nagy állami gépezet, amelyben élünk, minden fennakadás és zakatolás nélkül működjék. De ez csak úgy lehetséges, ha mindenki kiveszi részét abból a nagy munkából, amely előttünk áll.

Állami biztonságunkért és egy szebb, boldogabb jövőért a harcmezőn vérüket ontó fiaink joggal elvárhatják tőlünk, hogy mi is tegyük, végezzük kötelességünket kettőzött szorgalommal azon a helyen, ahova kit-kit a sors állított.

A magyar gazdaközönség feladata ma abból áll, hogy biztosítsa az állami és gazdasági élet zavartalan menetét.

Elvárom tehát Cimedtől, hogy a gazdaközönséget ily irányban fogja befolyásolni és vezetni.

Győznünk kell!

Írta: Rohonczy Károly.

Milliónyi és milliónyi fegyveres ember lábdojából, nehéz, otromba ágyuknak dübörgésétől reszket a föld; ágyudörgéstől, puskaropogástól, halálordítástól, eljen kiáltástól, gazdájukat vesztett harciparipák nyertéséről reszket a lég; harcaink, hazánk életéért, dicső, eredményes küzdelemért a magyarok Istenéhez bocsájtott fohászainktól reszket a szívünk. Tele vagyunk lázas várakozással, hazafiúi lelkesedéssel és lelket győtrő izgatottsággal.

Szerette drága véreink a csatákon milliószámra áldozták fel életüket, családjuk boldogságát a legszeretebb földért, a hazáért.

Megmozdult a társadalom! Hazafiúi lelkesedéstől áthatott főherczegek és főherczegnők, urak, hölgyek, vagyonosok és szegények, felnőttek és gyermekek vállatvetve igyekeznek egymást a nemes vetélykedésben felülmúlni, hogy ki ad többet a haza oltárára, hogy ki tudja minél elviselhetőbbé tenni az itthonmaradottak életeért és vagyonáért és a haza becsületéért hősi elszántsággal küzdő katonáink testet, lelket elcsigázó szenvedéseit, hogy ki tudja a csataterén megsebesült drága véreink sebeit gyorsabban hegedésre bírni, hogy ki tud sebesült katonáink szomjuságtól felrepedezett ajkaira minél nagyobb nyelhet adó irt csepegtetni.

Nézd azt a fejedelmi nőt! Leereszkedik a nép egyszerű, kérges kezű fiához, nem resteli hófehér kezét bevézrezní, azzal kötést tenni a megsebesült hős tátongó sebére, a nemes érzélem ül arcán, fenséges ajkával vigasztaló szavakat intéz a sebesülthöz, enyhítő italt, tápláló ételt nyújt sóvárgó ajkaihoz. És az a sebesült honfű könnyes szemmel tesz fogadást betegágyában, hogy ha Isten segítségével meggyógyul, újabb dicsőséggel, babért aratni, sebet és halált osztani vagy kapni azonnal visszatér a dicső harcba.

Nézd azt a szegény asszonyt! Egyetlen koronáján élelmiszert vásárol. De nem magának, jóllehet, hogy ma még, sőt talán már tegnap sem evett! Hát ugyan kinek a számára vásárol? Sebesült katona számára, hogy szerette honfitársának betegségét egy jóízű falattal és a fűszerül használt nyájas szavakkal elviselhetőbbé tegye.

Nézd azt a sok uri hölgyet, a kik a kör-

ágyon fekvő harcos hideg veritékkel győző homlokát törölgetik, lesik elalvását, várják ébredését, körülötte zajtalanul járnak, aggodalmat kifejező arccal számlálják érkezését, lesik a láz forduló-pontját, becézgető simogatással takargatják a forró lázban is hideg tagjait.

Nézd azt a kis leányt! Köt. Ugyan mit köthet? Talán kis játék babájának fejkötőt? Óh nem! Csuklóvédőt köt a közelgő télre, hogy hőseink meg ne fázzanak.

És ha figyelmesen körül nézel, egy hegyet latsz tornyosulni. Mi lehet az? Mi? Aranygyűrűkből és ékszerekből áll, a melyet a társadalom minden rétege hordott össze. Vanak közöttük olyan tárgyak, a melyektől annak beküldője sirva, könnyezve vált meg, felejthetetlen, kedves emléktárgyak elmult kedvesektől, egy-egy emlékeztető jel a régmúlt idők egy egy sajtelmesen édes pillanata. És odaadják, mert azt a Haza úgy kívánja! Ki tudna mindent felsorolni.

De nézzétek azt az Amerikából hazavándorolt, 211 magyart, kik hazájuk védelmére tértek vissza és csak azt kívánják, hogy nemzeti zászlónk alatt léphessenek hazájuk szent földjére.

Magyarok Mindenható, nagy Uristene! Hát ilyen nemzet is elpusztulhat, a melynek ilyen gyermekei vannak? Nem, és ezerszer nem, az ilyen fenséges gondolkozásu fiukból és leányokból álló nemzet örökké élni fog. Bennem ez a szent meggyőződés vert gyökereit.

És a Magyarok Istenének irgalmasságába vetett tántoríthatatlan meggyőződéssel kiáltom: Ne féljétek, kishitűek, velünk van az Isten; s ha Isten velünk, ki ellenünk?

Okvetlenül győzni fogunk! Él magyar, áll Buda még!

Sebesültek az állomáson.

Tapolcza, 1914. szeptember 2.

Mi itthonmaradottak, kik szorongó szívvel, lélekzetünk visszafojtva, kétség és remény ezernyi indulatából üzönten tengődünk e szörnyű napokban, távolságban oly messze, de érzésben oly közel a minden képzeletet meghaladóan döbbenetes vérzivatar színhelyétől: temperamentumunk szerint különbözőkép jelenítjük meg élénk a háboru borzalmait. Most a héten azután elég szelíd formában egy kis mutatót is kaptunk belőle. A feledés porából oly dicséretes gyorsasággal feléledt tapolczai Vöröskereszt-egyletnek elnöksége szerdán reggel kapta az értesítést arról, hogy 120 sebesült érkezik Keszthely felől. A páratlanul agilis elnök-asszony nagyhamar alarmirozta a várost. Meg is indult a kitünően sikerült Aufmarsch a türelmetlenül elköltött ebéd után. Hosszu karaván, se vége, se hossza a sok kosárnak, balyunak. Ami élelmiszer, frissítő ital nagyhamar előteremhetett, mind-mind szállított lázas sietséggel a vasúthoz. A hófehér damaszt-terítők, azsuros takarók mellett feltáródnak a szegényes paraszt-vásznak, szakajtóruhák. Azokban lehetett több, finomabb étel-ital, de ezekben a drágább. Akárki hozta, akármit hozott, abban a legfőbb dologban nem volt különbség, hogy egyformán jószívvel adták. Vöröskeresztes hölgyek sürgölődnek, itt-ott egy jól feszülő ápolónői dressz, buzgó nemzetőreink keményen őrzik a kordont, mely mögött türelmetlenül mozgolódnak a várakozók. Jókora késéssel végre izgalmas morajlás, komoly megilletődöttség közt lassan begördül a vöröskeresztes kocsik hosszú sorából álló vonat.

A látvány nem is oly komor. Virággal diszitett kocsik ajtaiból néhol fásult, de sokszor vidám tekintetű legények kandikál-

nak ki, már messziről integetnek és zürzavaros kiabálással üdvözlők a tömeget, mely szemmel láthatóan e biztatásra ocsudik föl a meghatottságából. Eleinte félve száll egy-egy éljen, míg végre a lelkesült éljenzés nyomja el a vonat zaját. Amint megáll, megindul az áradat a vagonok felé. Bátorító, nyájas szóval kínálják a sok jót, mely annyi volt, hogy el is tehettek belőle. Csak az a baj, hogy a magyar szót nem értik. Ha nem értik a szót, beszél a tekintet s a tikkadt harcosok örömmel nyulnak az adomány felé. Közben látjuk, hogy közelebből elég szomorú a kép. Kinek keze, kinek lába pólyában, ez botra támaszkodva biceeg az ajtóhoz, amaz egyik szeme világát vesztette. Van kocsik, amelyekben csupa fekvő sebesült. Mily bizar, de jóleső ellentét: a sok szenvedést körülözlő mosolygó, nyájas arc.

Kérdem a tüzértisztet, kinek mellét szakította föl a shrapnel: honnan jönnek, miféle népei vannak. Sokféle nép ez — feleli — de mind megérdemli azt a sok jót, amivel utjainkban mindenfelé elhalmoznak bennünket. Lyescicánál, Valjevó felé, Visegrádnál szedtük fel ezt a transportot, de a súlyosan sebesülteket már Csáktornyan leszállították. Az orvos szerint ezek a veszprémi kórházba szánt sebesültek, néhány hét múlva visszatérhetnek csapataikhoz. Kérdem a szerbek hadviselő módját. A sorkatonaságról a loyális ellenfél dicséretével szólnak, de a komitási bandák gázságairól még kevés az újságok rémsége.

Elnézem a vagonok ajtaiban álldogáló sebesülteket. Szálas bosnyákok mellett szösze németek, tömpe orru csehek vannak itt, néhol egy-két magyar. A kocsik oldalán a jámbor lelkesedés kréta feliratokban is 6-7 nyelven szólal meg. Eljen! Hoch! Zsivió! Nazdar! Ilyen zagyva kiáltozással bucsuznak is egy negyedóra múlva. Egymás szavát sem értik s nincs tán mi összetartsa őket, csak a közös szenvedés. Fáradság, éhség, vérük ontása, emberi képzeletet meghaladó erőpróba után felmerül a rejtendő kérdés: talán nem is tudják ezek, ugy mint mi, hogy mi hozta őket együvé, miért e tengernyi kin, mely rájuk zudult azóta, hogy otthonukból a háboru fürgetege kiragadta? Ha van, aki nem tudja, tán megértette vele egy-egy szánakozó arc, melyet soha nem látott és soha többé nem lát; egy-egy szép asszonyi szemem kicsillanó könnyecsepp érte, a nyomorult idegen koldusért. És míg a gyönyörű verőfényben, amelybe már bele-rezdült az őszi hervadás lehelete, elbogar-nak a virágos kocsik, elhal a hálálkodó örömszivaj: keserves fohászokadás szakad fel elszorult szívünkbelől azokért, akik még ott vannak s akiket tán így sem látunk viszont!

Dr. Buzás Dezső.

VASS GÁSPÁR

uri és női cipész
ortopädcipő-készítő

TAPOLCZA, Petőfi-utca 13.

Készít

fájós lábakra ::
:: ortopädcipőket
mindenféle ::
:: uri és női cipőt

mérsékelt árban.

Az utazóközönség figyelmébe.

A zágrábi üzveztőség értesítése szerint folyó hó 1-től kezdődőleg a rendes polgári forgalmat korlátozott mértékben újból felvette. A bennünket közelebről érdeklő menetrend a következő:

A balatoni vasuton Tapolczáról Budapest felé indul naponként reggel 9 óra 35 perckor, délután 1 óra 28 perckor és este 9 óra 15 perckor. Budapestről Tapolczára érkeznek reggel 7 óra 47 perckor, délután 1 óra 15 perckor és délután 4 óra 52 perckor. E vonatok közül a Tapolczáról délután 1 óra 28 perckor induló és délután 1 óra 15 perckor érkező vonatoknak összekötése van a Veszprém--Alsóörs között közlekedő vonatokhoz.

Tapolczáról Keszthely-Balatszentgyörgy felé indul naponként reggel 5 órakor, délelőtt 8 óra 36 perckor, délután 1 óra 30 perckor, délután 5 óra 02 perckor és este 9 óra 20 perckor. Keszthely felől Tapolczára érkeznek reggel 3 óra 40 perckor, délelőtt 9 óra 26 perckor, délután 1 óra 16 perckor, délután 4 óra 58 perckor, este 9 óra 07 perckor és szeptember 15-ig 11 óra 30 perckor.

Tapolczáról Ukk felé indul reggel 4 óra 49 perckor, délelőtt 9 óra 34 perckor, délután 1 óra 40 perckor és délután 5 óra 21 perckor. Ukk felől Tapolczára érkeznek reggel 8 óra 21 perckor, délután 1 óra 18 perckor, délután 4 óra 55 perckor és este 8 óra 54 perckor.

F. é. szeptember hó 1-én a személyforgalommal egyidejűleg az összes áruforgalom is az egész monarchia területén megnyitattik. Kivételt képez a szabadkai, pécsi, szegedi és temesvári üzletvezetőségek vonalain fekvő állomások áruforgalma, mely állomásokra áruk a jövőben is csak előzetesen kikérendő engedéllyel vehetők fel szállításra.

Kőbánya felső pályaudvarra darabaru küldemények teherárúként egyáltalán nem, 3000 kg-on felüli fél és egész kocsiakományu áruk pedig csakis a Dréher-féle részvény, polgári, Haggenmacher és a fővárosi sörözők, valamint a malátagyár címére vehetők fel szállításra.

Elsősorban is gondoskodni fognak a mozgósítás kihirdetése alkalmával feltartóztatott áruk továbbításáról.

Éő állatok kivételével ezentúl is minden szállítmány csak az üzletszabályzat 64. §. 1. pontja alapján vétetik fel szállításra. A kocsiakományok pedig tekintet nélkül arra, hogy azok esetleg fedett kocsiak is berakhatók, csak úgy vétetnek fel, ha a feladók az üzletszabályzat 66. §-ában foglaltak szerint a fuvarlevélben a nyitott kocsiakban való szállítást kérik.

Az osztrák és magyar forgalomban gyors-árú és kocsiakományu áruk az állomásokon rendelkezésre álló tároló helyekhez képest korlátlanul, teher darabárú azonban csak akkor vétetnek fel szállításra, ha bár több feladó által több címzettnek, de ugyanarra az állomásra legalább 3000 kg. kerül feladásra és ezen mennyiség a feladó állomásra egyszerre fuvaroztatik be. Egyéb darabárú továbbra is csak mint gyorsárú vétetnek fel szállításra.

A polgári áruszállításra felhasználandó kocsikat illetőleg érvényben marad továbbra is az az intézkedés, hogy általában csak katonai célokra nem alkalmas kocsik használhatók fel a polgári áruk továbbításához.

Az általános mozgósítással kapcsolatosan bezárt Lipik, Hrastovicza, Kraljevaczani, Kongó és Vonyarcvashegy állomásokat, valamint az összes megálló és rakodó helyeket és iparvágányokat a polgári forgalom felvételével újból megnyitják.

Végül tekintettel arra, hogy a katonai forgalom a polgári forgalommal szemben ezentúl is minden tekintetben előnyben lesz részesítendő, az újból felveendő polgári forgalom lebonyolításában esetleg előforduló késedelmek és panaszok csakis annak a körülménynek tulajdonítandók, hogy szállító eszközzeink nagy része katonai szállítási célokra van lefoglalva.

HIREK.

Községi gyűlés. — Tapolca nagyközség képviselőtestülete augusztus hó 30-án tartott gyűlésén Szőke Mária és Móre Kornélia tapolczai illetőségét elfogadja, Szántó József és gyermekei, Fehér Mária és Frisch Gyula tapolczai illetőségét elutasítja. A járási főszolgabíró rendeletére a képviselőtestület kijelenti, hogy Tapolczán a husmérés négy mézárós által szabadon gyakoroltatván, itt a községnek marhahussal való ellátása biztosítva van, azonban szükségesnek tartja, hogy a hus és kenyéremdek ára az eladási helyen részletesen, súly és faj szerint elkönyvitve, feltüntetessék. Tudomásul veszi Ódor Géza m. kir. pénzügyigazgató min. tanácsossá történt kinevezése és Árvay Lajos alispánnak a trónörökös párt elhunyt felett kifejezett részvételt, köszönőleveleit. Községi tartalékalap létesítését 30 nap mulva tárgyalja. Az augusztus 16-án átvonult katonaság szállásdíját 62 K 45 fillért a harcban vonultak családtagjainak segélyezésére fordítja. A megüresedett községi végrehajtói állást ideiglenesen Kerkápoly István állami végrehajtóval tölti be. A harcterre vonult községi rendőrök közül Kovács Mihályné és Sötét Lajosné részére a fel fizetést és lakbért, Bujtor Kálmánné részére pedig a teljes fizetést és lakbért utalványozza azzal, hogy nevezettek kötelesek az állami segélyt a község pénztárába befizetni.

A Vörös Kereszt egyletnek. — Deym János gróf, cs. kir. kamarás, lesencetomaji földbirtokos, aki az oroszok elleni harcteren küzd a hazáért, utasítást adott birtokkezelőségének, hogy a Vöröskereszt-egyletnek ötven hektóliter fajtort küldjön, ami megközelíti a tízezer korona értékét. E nagy-lelkű adomány nem szorul külön dicséretre, de mint utánzásra méltó példát ide iktatjuk. Bár sok utánzója akadna e nemes cselekedetnek!

Uj pápa. A folyó hó 3-án tartott pápaválasztáson Della Chiesa bolognai bíboros-érseket választották pápává, aki a XV. Benedek nevet vette fel.

A tapolczai kórház berendezési munkálatait is befejezték. Megérkeztek a kórház Szent-Vince rendű apolónói is. Hivatalos megnyitása még e hónapban fog megtörténni.

A harcban vonultak családjainak segélyezése ügyében, az e célra alakult bizottság ma délelőtt 11 órakor a városháza tanácsstermben gyűlést tart.

Megkezdődnek az előadások. Tegnap volt a tapolczai polgári iskolák „Veni sancte”-ja. Holnap pedig ugye ezekben az iskolákban, mint az izr. elemi iskolában megkezdődnek a rendes előadások. A rom. kath. elemi leányiskolában folyó hó 9-én, az epüli fiúiskolában pedig remélhetőleg még e hónapban kezdetét veszi a tanítás.

A gazdakör tagjait ez uton is felhívja az egyesület elnöksége, hogy a kör zavartalan ügykezelése céljából az évi csekély tagsági díjat a kör pénztárához minél előbb küldjék be.

A katonákért. A háborúba vonult katonák helyzetén segíteni az itthon maradtoknak kötelessége. Egy teli hadjárat eshetőséggére elkészülendő jó szolgálatot teszünk, ha véreink részére csuklómelegítőt, hasvédőt, fejtvédőt készítünk. Vegyék ki részüket a falusi leányok és asszonyok is és minél nagyobb mennyiségben készítsék azokat és küldjék be az Országos Vöröskereszt-egyletnek, amely azt készségesen juttatja a harcolóknak. Utbaigazítással szívesen szolgál a Vöröskereszt-egylet tapolczai fiókja is. Előre honleányok, így vegyék ki részüket a haza védelmében, enyhítsék az értünk küzdő hazafiak szenvedéseit!

Szerencsétlenség a cséplésnél. — Papp Réza szentbékállai leány Tagyonban a cséplőgépnél dolgozott, állítólag saját hibája folytán a gép közé került, ami egyik lábát eltörte és leszakította. Kórházba szállítása közben meghalt.

Az első halott Tapolczáról. Fialat, nagy reményekre jogosító, első áldozata Tapolczáról a most folyó háborúnak Vázsonyi József a budapesti Kereskedelmi Bank tisztviselője, ki a hadseregben mint határvaszár tiszthelyettes szolgált. A hősi halált halt katonát a montenegrói határszélen érte az ellenség golyója. Haláláról a csapat egyik tisztje értesítette edesatyját, Vázsonyi Izidort. A család iránt általános részvét nyilvánult nemcsak helyben, hanem a vidékről is, többek között Lánzy Leó a Magyar Kereskedelmi Bank elnöke és tisztviselői kara távirati uton fejezték ki a szülőknek részvétüket. Mérlegelni tudjuk a szülők fájdalmát, de mi sem bizonyítja jobban az elhunyt atyjának hazafias érzését, midőn ily szókra fakadt: „Nagyon sajnálom fiamat, de édes a fájdalom, ha győzni fog hazánk!”

A sümegi áll. reáliskolában a tanulók felvétele szeptember 1-től 15-ig történik. A tanítás szeptember 15-én kezdődik. Az igazgatóság.

Van-e elég gabonánk? Nemcsak a gazdaközönséget és a kereskedőket, hanem a hadvezetőséget is erősen érdekli, hogy a háboru alatt Ausztria-Magyarország és Németország hogyan fogja magát ellátni gabonával. A statisztika szerint a közös vámterület évi szükséglete körülbelül 60-65 millió métermázs. Miután az idei termés még a legrosszabb esetben is fog adni a két államban 50 millió métermázsát, megállapítható, hogy a háromnegyed évre biztosan el vagyunk látva gabonával. Fontos persze, hogy a gabonát a malmokba el lehessen szállítani. Ebből a célból a malmokhoz vezető utakat szabadddá kell tenni, hogy a megvásárolt gabonát tényleg átvehessék és megőrölhessék. Rozsból előreláthatólag nem lesz a monarchiának az egész kampányon át behozatalra szüksége. Zabból is van a termés akkora, hogy saját készleteink elegendők lesznek a szükséglet ellátására. A tengeritermés kilátásai szintén jók. A német birodalom élelmezése is biztosítva van. Németországban több éven keresztül kedvező volt a rozstermés, aminek következtében a birodalom bőségesen el van látva rozsliszttel és egész esztendőben saját aratásából láthatja el szükségletét, anélkül, hogy importra szorulna. Buzabehozatal megtiltása Németországnak kenyérrrel való ellátását egyáltalában nem befolyásolná. Ellenben Németország az angol partnak blokádjával Angolországot, amely rendkívül nagy mértékben van rászorulva importra, nagyon érzékenyen tudná sújtani. Ámde, ezek a behozatali nehézségek abban a percben megszűnnének, ha Észak-Amerika az európai kikötőkbe irányított gabona bevitelét saját lobogójának oltalma alá helyezné. Megállapították továbbá azt is, hogy Németországnak élelmiszerral való ellátása körülbelül egy évre biztosítva van és így nincs ok a nyugtalankodásra. A nemzetgazdaság részére szükséges munkaerőben nincs hiány, mindössze a fogatokban való hiányon kell majd segíteni valahogyan. Mindezekből az adatokból is látni, hogy a hármasszövetség háborus államainak gabonával való ellátása is jobb és biztosabb, mint az entente államoké. Anglia csak kéthónapra van ellátva élelemmel, Oroszországnak nagyon gyenge a termése és Franciaországban egyenesen ijesztő a gabonahiány.

A tapolczai iparos tanonciskola a miniszter rendeletere értelmében, további rendelkezésig október hó 1-én nyílik meg.

Tizenyolcmillió ember fegyverben. Amikor Európának csaknem minden állama háborut visel, vagy semlegességének megóvása végett hadilétszámra emelte a hadseregét, ter mézetes, hogy milliók állanak fegyverben. — Teljes bizonyosságot azonban a számokról nemcsak a laikus közönség, de a statisztikus is alig tud. Az újságok hozzátevéleg 20 millióra becsülik a hadban álló seregeket. Tájékozásul összeállítottuk a The Statesmans Year-Book, a Góthai Almanach és Ottó Hübnér: Geographisch statistische Tabellen című művének utolsó évfolyamából a szárazföldi seregek hadi létszámát s eszerint a harcban álló nemzetek (Ausztria Magyarország, —

Németország, Franciaország, Oroszország, Anglia, Belgium, Szerbia és Montenegró) hadereje tizenhárom millió négyszázkilencven ezer főt számlál, a többi államokban pedig, a melyek mozgósítottak, (tehát Románia, Svájc, Bulgária, Törökország, Svédország, Olaszország és Dánia) négymillió háromszáz-tizenháromezer a hadsereg létszáma. Összesen tehát tizennyolcmillió háromszáz-tizenháromezer áll most fegyverben.

Adományok a sebesültek részére a tapolczai kórház javára. Pátzay Györgyné gyűjtése Balatonedericsről, melyhez adományoztak: Özv. Kohn Sándorné, Jobbágy Józsefné, Jobbágy Jánosné, Sennyai Rudolfné, Kocsis Gáborné, Molnár Ferencné, Tóth Istvánné, Dombauer Ferencné, Pál Józsefné, Kocsis Kálmánné, Szántói Károlyné, Stern Józsefné, Mátyás Józsefné, György Ignácné, özv. Szabó Gáborné, Böde Jánosné, Böde Ferencné, Nagy Erzsike, Kocsis Józsefné, Szabóné Bérdi Anna, Szabó Vendelné, Bogdán Antalné, Kiss Ignácné, Gelencsér Sándorné, Farkas Györgyné, Kaszás N., Szabó Lászlóné, özv. Kocsis Gáborné, Kocsis Jánosné, Vidovics Józsefné, Szlovák Mórné, Dani Antalné, Németh Pálné, Böde Józsefné, Bogdán Károlyné, László Ignác, Osváth Jánosné, Osváld Ferencné, Török Lukácsné, id. Kocsis Gáborné, Kálmán Márkné, Albrecht Jánosné, Jáhn Ferencné, Jobbágy Ignácné, Osváld Ferencné, Török Lajosné, Tolnai Joachimmé, Kálmán Istvánné, Kálmán Jánosné, Sólyomy Istvánné, György Ignácné, Kopp Pálné, Jáhn Jánosné, id. Kocsis Antal, Miczky Ignácné, ifj. Kocsis Antal ágy- és fehérműket, Simon Istvánné, Sólyomy Istvánné, Nagy Erzsike, Mátyás Józsefné, Pátzay Györgyné, Kocsis Gáborné befűtet.

A sebesülteknek Tapolczáról még a következő nők szíveskedtek adakozni: id. Lessner Mórné, Nagy Samuné, Wohl állomásfőnökné, Schwarcz Jakabné, Weisz Sománé, Schütz Zsigmondné, Weisz Jenőné, özv. Flieg Józsefné ágy- és fehérműket, özv. Frankl Károlyné, özv. Vastagh Jánosné elemiszert, kiktől köszönettel vette át az izr. Nőegylet elnöksége.

A tapolczai járás főszolgabírájától.

170—1914.

Hirdetmény.

Kihirdetem, hogy a közönség körében nyugtalanság vagy izgalomnak előidézésére alkalmas minden oly hírnek irással vagy szóval való közlése, mely hír nem a Budapesti tudósítótól, a magyar távirati irodától vagy a miniszterelnökségi sajtóirodától származik, az 1879. évi 40. t.-c. 48. §-a értelmében 8 napig terjedhető elzárással büntetendő kihágást képez.

Minthogy pedig az ilyen hírek terjesztői az 1903. évi 5. t.-c. 10. §-a értelmében az állam érdekeire a közrendre aggályosak, ellenük a 5112 P. M. Eln. sz. rendelet 9. §-a alapján oly tartalmu határozat fog hozatni, hogy illetőségi községüket a háboru ideje alatt az 1912. évi 63. t.-c. 6. §-ában megállapított 2 hónapig terjedhető elzárás és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt el nem hagyhatják.

Jelen hirdetmény minden községemben azonnal a legkiterjedtebb módon kihirdetem.

Jegyzőket felhívom, hogy a kihirdetést igazoló községi bizonyítványokat hozzám f. hó 12-re beterjesszék.

Tapolcza, 1914. szept. 3.

Karácsony Kálmán
főszolgabíró.

1365—1914.

Hivatalos nyugta.

A hadbavonultak családtagjainak segélyezésére kiadott 2. számú gyűjtő-íven Graf Irénke, Kustos Annus és Kustos Zsuzska által gyűjtött 66 K. 40 fill. azaz Hatvanhat korona 40 fill. köszönettel átvettünk és rendeltetési céljára elhelyeztük, — ezenkívül még befolyt szentbékállai gyűjtőíven: 27 K. 50 fill. — balatonhenyei gyűjtőíven 55 K. 48 fill. — monoslói gyűjtőíven 36 K. 80 fill., fogadják ugy a szíves gyűjtők, valamint az egyes adakozók a segélyre szorultak nevében hálás köszönetünket.

Köveskáll, 1914. szept. 1.

Kenessey Ignác
községbíró.

Fehér Sándor
körjegyző.

SCHWARCZ GÉZA

kádár cég helyben,
értesíti a n. é. vevő-
körét, hogy üzemét
ezentul is fenntartja;
mindennemű hordó-
és kádjavításokat
jutányos áron elvállal.

Nagy raktár új és használt hordókban.

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

KIRÁLY VILMOS

szobafestő és mázoló
TAPOLCZA, Baross Gábor-utca.

Telefonszám: 54.

Elvállal minden e
szakmába vágó
munkát, a leg-
egyszerűbbtől a
legszebb kivitelig,
jutányos áron.

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Eladó tűzifa.

Házhoz szállítva, kapható
Tapolczán, szép egészséges

■ bükk- és ■ cser-hasábfa

waggononkint, ölenkint
és fölívágra

KESZLER JENŐNÉL.

Rendelések későbbi szállításra is elfogadtnak.

Nyomatott Lówy B. gyorsajtóján, Tapolczán.

Kossuth Lajos-utca 14. sz.
házban 3 szobából és az
összes mellékhelyiségekből
álló lakás november 1-re

kiadó.

Bővebbet

Dr. Szücs Arnold ügyvéd,
TAPOLCZA.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtér.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű
sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

Naponta saját készítésű
friss virsli, kalbász, párisi és
szafaládé.

Legolesőbb napi árak!

Berson

gummisarok
számos előny
miatt csodá-
latra méltó.

Stílusos, zaitalan, tartós, elegáns.

Horgony-thymol-kenőcs.

Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési
sebeknél. Adag: kor. —80.

Horgony-Liniment. Capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hüléseknel, rheumánál,
köszvénynél stb.
Üvege: kor. —80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.

Vörsségénységnek és sápkóránál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerboltban vagy közvet-
lenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany oroszlanhoz”, című, gyor-
szertárából, Prága I, Elisabethstrasse 5.